

Naantalin jalostamon alueen teollinen jatkokehittäminen

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 170

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Jouni Mutanen, talousjohtaja Heli Lähteenmäki ja kaupunginlakimies Turo Järvinen

Neste Oyj:n Naantalin jalostamon lopettamisen ja öljytoimintojen uudelleenjärjestelyjen myötä yhtiöstä loppuu yhteensä noin 370 työtehtävää, joista 230 Naantalin toimipaikasta.

Elinkeinoministeri Mika Lintilän asettaman selvityshenkilö Panu Routilan tehtävänä oli tutkia vaihtoehtoja lieventää jalostamon sulkemisesta Naantalin seudulle aiheutuvaa haittaa joko löytämällä alueelle korvaavaa tai muuta teollista toimintaa tai muulla tavoin vähentää työntekijöille ja alueelle toiminnan sulkemisesta aiheutuvaa haittaa. Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen toimi selvitystyössä avustajana.

Panu Routila jätti 25.3.2021 selvitystyönsä elinkeinoministeri Mika Lintilälle. Selvityshenkilö esittää bio- ja kiertotalouden teollisuutta Naantalin jalostamon alueelle. Selvitystyössä on noussut esille useita jatkotyöstettäviä teemoja: puhdas vety, erilaiset biojalostamot, kuivanmaan kalankasvatus sekä teollisuuden purku- ja puhdistustyöt.

Tavoitteena tulee olla, että alueelle tulevat yhtiöt työllistäisivät enemmän kuin Neste Oyj:llä on alueella ollut työntekijöitä. Tämä on mahdollista, kun alueelle investoidaan teollisen mittakaavan laitoksia, jotka tarvitsevat osaavia työntekijöitä.

Routila ehdottaa osakeyhtiömuotoisen kehitysyhtiön perustamista, jossa Naantalin, Raision ja Turun kaupungeilla on keskeinen rooli. Lisäksi Neste ja Fortum ovat lupautuneet rahoittamaan kehitysyhtiön toimintaa. Kehitysyhtiön toiminnan tarkoituksena olisi kehittää aluetta bio- ja kiertotalouden keskittymäksi.

Naantalin, Raision ja Turun kaupunkien edustajat ovat neuvotelleet sekä valmistelleet kehitysyhtiön perustamista ja siihen liittyvää yhtiön yhtiöjärjestystä, hallituksen kokoonpanoa, henkilöstöä sekä rahoituspohjaa ja käyttösuunnitelmaa. Valmistelutyön aikana on käytetty myös Panu Routilan ja Janne Virtasen asiantuntemusta.

Tarkoituksena on, että kehitysyhtiö toimisi kaksi vuotta ja sen keskeisenä toimialana on uuden teollisen toiminnan käynnistämisen koordinointi alueelle, joka sijaitsee Turun talousalueella, Naantalin ja Raision maa-alueilla. Yhtiö koordinoi hanketta vaiheeseen, jossa tuleva maa-alue siirtyisi yksiin käsiin eri yhtiölle, joka voisi toimia teollisuusalueyhtiönä. Yhtiö voi myös selvittää rahoituslähteitä hankkeille sekä tarvittaessa toimia hankerahoituksen välittäjänä ilman omaa riskinottoa. Perustettava kehitysyhtiö hakee valtioneuvoston äkilliseen rakennemuutokseen myöntämiä määrärahoja välittömästi perustamisen jälkeen.

Yhtiö toimisi yleishyödyllisenä yhtiönä, joka ei maksa omistajille osinkoja. Yleishyödyllisyytensä vuoksi yhtiö ei olisi myöskään tulovero- eikä arvonnisäverovelvollinen.

Omistajiksi tulisivat ainakin Naantalin, Raision ja Turun kaupungit. On mahdollista, että yhtiöön tulee muitakin osakkaita. Kullakin osakkaalla on jäsenyys yhtiön hallituksessa, jonka lisäksi hallituksessa olisi puheenjohtaja ja tarvittaessa asiantuntijajäseniä siten, että hallituksen koko on vähintään seitsemän (7) jäsentä ja enintään kaksitoista (12) jäsentä.

Tavoitteena on, että yhtiö perustetaan touko-kesäkuun aikana kaupunkien tarvittavien päätöksiä jälkeen. Kehitysyhtiö aloittaisi toimintansa kesällä 2021.

Tarkoituksena on, että kukin kaupunki osallistuisi yhtiön rahoittamiseen vuosina 2021-2022 yhteensä 50 000 euron summalla, josta kunkin kolmen kaupungin osakepääoman suuruus olisi 4 400 euroa. Naantalin ja Raision osakepääoman lisäksi tuleva rahoitus on suunniteltu saatavaksi Turun Seudun kehitys Oy:n kuntakohtaisesta rahoituksesta kahdelle vuodelle jaettuna.

Lisäksi Naantalin kaupunki tarvitsee rahoitusta kehitysyhtiön valmistelua varten, välttämättömän jatkotyön varmistamiseksi ennen kehitysyhtiön perustamista sekä mahdollisesti omiin suppeisiin asiantuntijaselvityksiin.

Kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ehdotetaan, että Naantalin jalostamon alueen kehittämishankkeelle perustetaan oma kustannuspaikka Naantalin kaupungin organisaatioon ja että kehitysyhtiön perustamisen valmistelemista, välttämättömä jatkotyötä ja asiaan liittyvien kaupungin omien selvitysten valmistelua varten sinne varataan 40 000 euron määräraha. Lisäksi Naantalin kaupunki osallistuu yhtiöön 4 400 euron osakepääomalla, jota varten esitetään lisämäärärahaa investointien kohtaan "Osakkeet ja osuudet".

Lisäksi ehdotetaan kaupunginhallitukselle kaupungin edustajien valtuuttamista neuvottelemaan kehitysyhtiön perustamiseen liittyvistä asioista.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää valtuuttaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan Jan Lindströmin ja kaupunginjohtaja Jouni Mutasen neuvottelemaan kehitysyhtiön perustamisesta, yhtiöjärjestyksestä ja rahoituksesta. Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Naantalin jalostamon alueen jatkokehittämistä varten varataan vuodelle 2021 seuraavat lisämäärärahat: tulosalueelle "Järjestelyerät" 40 000 euroa sekä kehitysyhtiön osakepääomaa varten investointiosaan kohtaan "Osakkeet ja osuudet" 4 400 euroa.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että henkilöstön edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto myöntää Naantalin jalostamon alueen jatkokehittämistä varten vuodelle 2021 seuraavat lisämäärärahat: tulosalueelle "Järjestelyerät" 40 000 euroa sekä kehitysyhtiön osakepääomaa varten investointiosaan kohtaan "Osakkeet ja osuudet" 4 400 euroa.
Kaupunginvaltuusto	Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin.